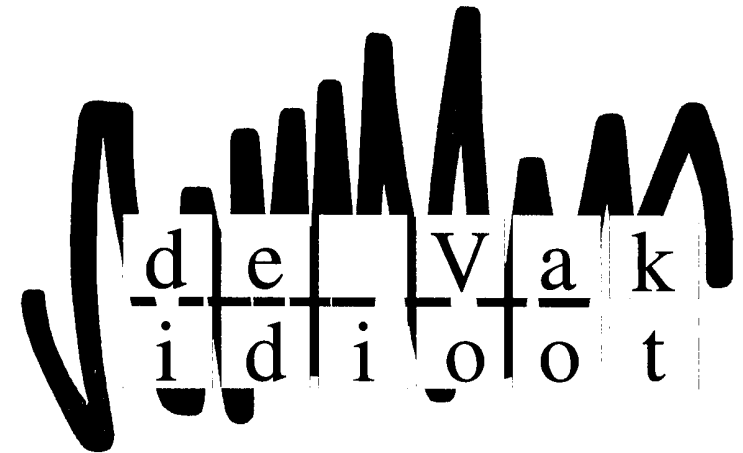

AGENDA

21 maart	B.B.Cie.-borrel
21 maart	SWING-feest
24 maart–5 april	Studiereis Zwitserland en Noord-Italië
28 maart	Uitwijk-film: Die Hard with a Vengeance
31 maart	Klok vooruit zetten
2 april	Uitwijk-film: Chungking Express
4 april	Uitwijk-film: Heavenly Creatures
4 april	Totale maansverduistering
11 april	Uitwijk-film: Casablanca
16 april	Uitwijk-film: Midnight Express
18 april	Uitwijk-film: Seven
23 april	Uitwijk-film: Kiss of the Spiderwoman
25 april	Uitwijk-film: Léon
2 mei	Uitwijk-film: Down by Law
7 mei	Uitwijk-film: Wallace and Gromit
9 mei	Uitwijk-film: The Lion King
14 mei	Uitwijk-film: Clerks
15–19 mei	Liftwedstrijd
30 mei	SWING-feest met Mebiose

Interview Emmy Lagrange
Het geheim van het vaandel
Plaattektoniek

Inhoud

Redactionaliteit	1
Plaattektoniek	2
Emmy van het café-zonder-bier	5
Verkiezingen	7
Enquête	8
What's webpening?	9
'By the way...'	10
Studenten overleg N&S	11
Het geheim van het vaandel	12
De top vijf van Frank Verbunt	14
Buurman & Buurman	16
Hesse	17
Symposium Rocksalt	18
Roomtaart	19
ERROR's Virtual Reality -- deel 9	20
Crypto	21

De Vakidiot

datum uitgave: 21 maart 1996
oplage: 600 exemplaren
deadline volgende nummer: 23 april 1996

De Vakidiot is een uitgave van
Studievereniging A-Eskwadraat
Leuvenlaan 21
3584 CE Utrecht
tel: 030 253 4499
fax: 030 253 5787
e-mail: vakid@cs.ruu.nl

Redactie:
Sam Bader
Loes van Dam
Lydia Geijtenbeek
Ron van der Goor
Dennis van Geest
Alexander Heimel
Lenneke Slooff
Astrid Manders
Jos Schreurs
Jasper Stein

Met dank aan:
Therese Nap
Roelof Ruules
Dhr. Wortel

Redactionaliteit

Zoals je waarschijnlijk al gezien hebt, staat op de voorkant van dit nummer van De Vakidiot een kaartje. Dit kaartje is een afbeelding van Europa, zoals de oplettende lezer vast al had herkend. Het leuke aan dit plaatje is dat zowel de reisbestemming van de vorige studiereis als de reisbestemming van de komende studiereis erop staan. De vorige studiereis ging namelijk naar Scandinavië en de komende gaat naar Zwitserland en Noord-Italië. Beide studiereizen worden nog op een of andere manier bij dit nummer betrokken, dus het leek ons leuk dit op de voorkant tot uitdrukking te laten komen.

In dit nummer staat niet de uitslag van de enquête van het vorige nummer. Dit komt omdat we je de kans willen geven de enquête alsnog in te vullen en op te sturen. Het is ook mogelijk je mening per email aan ons kenbaar te maken. Stuur dan gewoon je antwoorden en opinie naar J.W.G.Schreurs@fys.ruu.nl. Dan zullen wij dit nog in de uitslag verwerken. Het ziet er vooralsnog naar uit dat de men in het algemeen redelijk tevreden is over de nieuwe vormgeving van De Vakidiot. Er zijn wat populaire rubrieken en wat dingen waar de meningen over verdeeld zijn. We zijn in ieder geval blij dat er uit alle kringen enkele formulieren zijn geretourneerd.

Omdat dit nummer vlak voor het begin van de studiereis van A-Eskwadraat uit zal komen, heeft de redactie besloten het even rustig aan te doen. Dit alsmede door het feit dat enkele redactieleden meegaan op voornoemde studiereis. Dientengevolge is de deadline voor het volgende nummer wat verschoven. Dit geeft jullie ook meer gelegenheid om de puzzel op te lossen en eventuele reacties op dit nummer ons te doen toekomen.

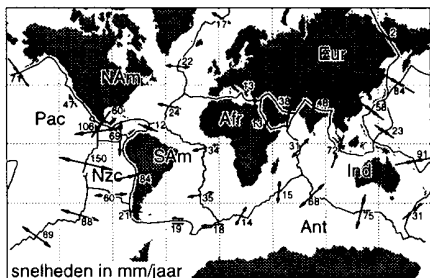
Wij zijn zeer blij je te kunnen mededelen dat het niveau van de stukken in het 'By the way...' - gedeelte van deze Vakidiot ons inziens gestegen is ten opzichte van eerdere nummers. Dit mede door het feit dat er een ingezonden stuk voor deze rubriek in ons postvak lag, waardoor we niet al te diep uit de niet onuitputtelijke bron van hersenspinsels van enkele redactieleden hoefden te putten.

Rest mij nog je veel plezier toe te wensen met het lezen van dit nummer, wat ik dan bij deze gedaan heb.

Namens de redactie, Jos

Onderzoek naar de krachten verantwoordelijk voor plaattektoniek

De twaalf grote platen en de vele kleine eenheden die samen de buitenste laag van de Aarde—de ruwweg 100 km dikke lithosfeer—vormen, zijn continu in beweging. Aardbevingen die optreden op het contact tussen twee platen en, in bepaalde gevallen, de oriëntatie van het contact zelf, geven inzicht in de richting waarin de platen ter plekke ten opzichte van elkaar bewegen. Bestudering van het patroon van magnetische anomalieën in de lithosfeer nabij een mid-oceanische spreidingsrug levert informatie over de snelheid waarmee aangrenzende platen uit elkaar bewegen. In combinatie bieden deze gegevens een beeld van de globale relatieve plaatbeweging (Figuur 1).

Figuur 1. Hedendaagse relatieve plaatbeweging.

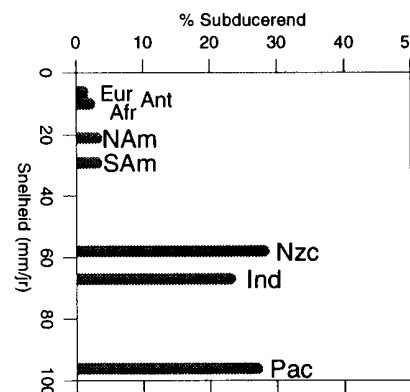
De beweging van de grootschalige platen is onder andere dankzij paleomagnetisch onderzoek tevens redelijk bekend voor het geologische verleden. Op plaatsen waar twee continenten naar elkaar toe bewegen (bijv. het contact tussen de Indo-Australische plaat en de Euraziatische plaat) en daar waar een oceanische plaat onder een continent schuift ("subductie," bijv. aan de westrand van de Zuidamerikaanse plaat) treedt deformatie van de lithosfeer op en vormt zich veelal een gebergtegordel (resp. de Himalaya en het Andesgebergte). In dit geval kan geologisch (veld-)onderzoek inzicht ver-

schaffen in de vaak gecompliceerde deformatiegeschiedenis van de plaatrand. Kortom, er bestaat veel informatie over de bewegingen van de lithosfeer en de fundamentele vraag is: wat zijn de krachten, verantwoordelijk voor deze bewegingen?

In algemene zin is het antwoord op deze vraag bekend: de afkoeling van de Aarde leidt tot het optreden van convectieve bewegingen in de aardmantel en het is duidelijk dat de beweging van de platen aan het aardoppervlak hier nauw mee samenhangt. De vraag is echter hoe deze koppeling precies in zijn werk gaat en wat de aard en het belang is van de krachten die platen op elkaar uitoefenen. Eén van de wijzen waarop men tracht deze vraag te beantwoorden is via computersimulatie van het proces van mantelconvectie. Een alternatieve aanpak—die zich goed laat combineren met observaties van de in werkelijkheid optredende deformatie—stelt de lithosfeer centraal. De platen worden beschouwd als lichamen onderworpen aan verschillende typen krachten, waaronder de krachten geassocieerd met de interactie tussen lithosfeer en onderliggende mantel.

Een aardig aspect van deze benadering betreft het feit dat enig inzicht in het relatieve belang van de verschillende krachten al kan worden bereikt door kwalitatieve vergelijking van bepaalde observaties. Belangrijk in dit verband is het begrip absolute plaatsnelheid. Hoewel figuur 1 een overzicht geeft van de relatieve beweging van aangrenzende platen is het tevens mogelijk voor iedere plaat te bepalen wat zijn snelheid in absolute zin is. Hierbij wordt "absoluut" gedefinieerd als de beweging ten opzichte van de diepere aardmantel die als relatief stabiel kan worden beschouwd. Figuur 2 toont voor een aantal platen het verband tussen het percentage van de plaatonttrek dat bestaat uit plaatsn waar de plaat zelf subduceert en

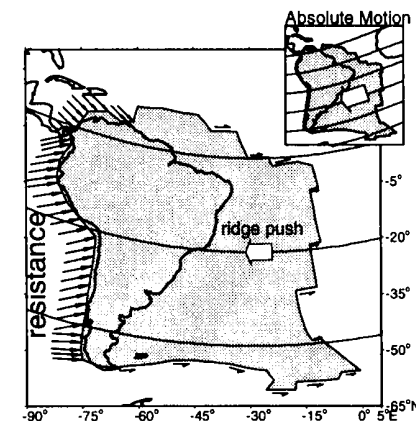
de absolute snelheid. Duidelijk blijkt dat platen die slechts voor een klein deel van de omtrek overgaan in subducerende lithosfeer (bijv. de Zuidamerikaanse plaat), relatief langzaam bewegen. Het omgekeerde geldt voor de grotendeels oceanische platen zoals de Nazcaplaat en de Pacificse plaat. De conclusie is dat de drijvende krachten geassocieerd met gesubduceerde lithosfeer relatief belangrijk zijn. Deze kracht, de zogenaamde "slab pull," komt voort uit de relatief hoge dichtheid van de koude gesubduceerde lithosfeer ten opzichte van de omringende mantel.

Figuur 2. Percentage van plaatonttrek onderhevig aan subductie versus absolute snelheid.

Met name om meer inzicht te krijgen in slab pull en de weerstandskrachten gepaard gaand met subductie richtte de Utrechtse studie van de plaatdynamica zich in eerste instantie op grotendeels oceanische platen. De gevolgde aanpak omvat telkens twee stappen. Ten eerste wordt gewerkt met het criterium dat de som van de momenten van al de aangrijpende krachten gelijk nul moet zijn: de versnelling van de platen is verwaarloosbaar dus er moet dynamisch evenwicht heersen. Gebruikmakend van dit criterium is het mogelijk op te lossen voor de grootte van bepaalde krachten waarvan a priori alleen de oriëntatie bekend is. Ten tweede

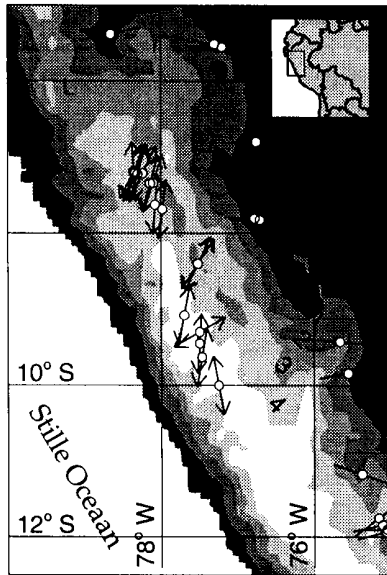
wordt voor een bepaalde krachten set berekend welk patroon van spanningen het binnen de plaat creëert. Dit geschiedt door de plaat voor te stellen als een rondom belaste elastische bolschil. Het gemodelleerde spanningsveld wordt vervolgens vergeleken met observaties (zie onder).

Figuur 3. Krachten op de Zuidamerikaanse plaat.

Recentelijk is deze aanpak tevens toegepast op een plaat die voor een groot deel bestaat uit continent: de Zuidamerikaanse plaat. Zoals we hebben gezien is slab pull in dit geval onbelangrijk en de plaat leent zich voor de studie van andere typen krachten. Een eerste-ordebeschrijving van de krachten is afgebeeld in figuur 3. De zogenaamde "ridge push"—geassocieerd met de mid-oceanische spreidingsrug—drijft de plaat westwaarts. Een belangrijke weerstandskracht wordt uitgeoefend op het contact tussen de westrand van Zuid-Amerika en de daaronder duikende Nazcaplaat. Laatstgenoemde kracht heeft een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van het Andesgebergte. De interactie tussen de plaat en de onderliggende mantel wordt voorgesteld als een constante schuifspanning, de "basal shear," parallel aan de richting van absolute beweging (zie inzet in figuur 3). Eén van de belangrijke vragen ten aanzien van Zuid-Amerika betreft het karakter van deze schuifspanning; representeert het

eveneens een weerstand of wellicht een aandrijvende kracht?

Figuur4. Geobserveerd spanningsveld in Andes van Noord-Peru.

Van cruciaal belang voor het beantwoorden van deze vraag zijn observaties van breukactiviteit in de Andes (figuur 4). Breuken nabij de voet van het gebergte bewegen in overeenstemming met ongeveer oost-west gerichte compressie (rechte lijntjes in figuur 4), maar dit patroon verandert met toenemende hoogte. Boven de ruwweg 3 km duiden de geobserveerde breuken op het bestaan van noord-zuid gerichte rek (dubbele pijlen in figuur 4). De reden hiervoor is dat het gebergte de neiging vertoont "uitten

te zakken" onder zijn eigen gewicht: de topografie roept spreidingskrachten op die het gebergte in een staat van rek brengen. Kennelijk wordt er door de plaattektonische krachten zoveel oost-westcompressie op het gebergte uitgeoefend dat deze rek beperkt blijft tot hoogten boven 3 km. Door de spreidingskrachten onafhankelijk te kwantificeren en op te nemen in de spanningsmodellen kan de hoogte van het omslagpunt van compressie naar rek gebruikt worden als criterium waaraan een voorgestelde krachtenset moet voldoen.

Het blijkt nu dat een krachtenmodel voor Zuid-Amerika waarin ridge push de enige drijvende kracht is, te weinig oost-west gerichte compressie oplevert. De geobserveerde 3 km wordt wel gehaald door een model waarin ook de basal shear als drijvende kracht fungeert. Hoewel niet vrij van onzekerheid suggereert dit resultaat dat de Zuidamerikaanse plaat aan zijn basis wordt voortgestuwd door stromingen in de mantel. In dit opzicht zou Zuid-Amerika verschillen van de grotendeels oceanische platen waarvoor veelal een kleine basale weerstand werd gevonden.

Om de dynamica van platen zoals de Zuidamerikaanse in groter detail te kunnen bestuderen is een realistischer modelrepresentatie van de topografie vereist en het is met name op dit aspect dat huidig onderzoek zich richt. Daarnaast is het voor de Zuidamerikaanse plaat interessant te trachten de ontwikkeling van de krachten door de tijd te reconstrueren. Het gesteente van het Andesgebergte biedt namelijk tevens inzicht in spanningsvelden die in het verleden heersten.

Paul Meijer

Emmy van het café-zonder-bier

Tot het begin van de jaren zeventig was er, behalve studeren, helemaal niets te doen in de grauwe verzameling architectonische gedrochten die De Uithof heet. De stadsbussen naar De Uithof reden nog niet zo vaak en het vertier kon slechts gevonden worden in de kantines. Uit een onderzoek, uitgevoerd door enkele sociologiestudenten, bleek dat er behoefte bestond aan een ruimte waar men gezellig kon zitten en onder het genot van een kopje koffie een spelletje kon spelen, een tijdschrift kon lezen of gewoon naar de radio kon luisteren. Vandaar dat in oktober 1973, bijna drieëntwintig jaar geleden, De Uitwijk werd opgezet, met hulp van onder meer A-Eskwadraat. (De Uitwijk was toentertijd overigens nog gehuisvest in Trans 2.) Medewerkster van het eerste uur is Emmy Lagrange; sindsdien bekleedt zij een belangrijke sociale functie binnen De Uithof.

Emmy Lagrange, die een LAT-relatie onderhoudt, geen kinderen heeft en onafscheidelijk is van haar hond Buster, heeft, voor dat zij bij De Uitwijk kwam, een caleidoscopisch geheel aan opleidingen en functies gevolgd respectievelijk uitgeoefend: zij bezocht de rijksnormaalschool, de kweekschool en de kunstacademie, werkte onder meer voor een bioscoop in Amsterdam en voor een apotheek, bottelde wijn en serveerde drankjes op één van de twee terrassen die Utrecht indertijd rijk was. Haar grote passie was en is echter het fotograferen, welke bezigheid in de jaren zestig voor een vrouw moeilijk uit te oefenen was. Zo was zij onder meer werkzaam voor de NRC, schoot plaatjes voor Madame Tussaud en het kunsthistorisch instituut en legde op muziek- en filmfestivals jaren-zestigsterren als The Mothers of Invention (Frank Zappa c.s.) op de gevoelige plaat vast.

Tussen het werk door had Emmy genoeg tijd om te reizen, een typische jaren-zestigsituatie. "Wij waren redelijk bevoordeeld," zegt zij zelf over die tijd. "Als je terugkwam van je reis had je binnen de kortste keren weer een baan."

Haar veelzijdigheid aan interesses komt ook tot uitdrukking in haar verscheidenheid aan hobby's. Zo leest ze veel. "Kees van Beijnum ligt naast mijn bed en momenteel ben ik ook met een boek van Ronald Giphart bezig om een beetje bij de hedendaagse student te blij-

ven." Ook verkent zij te voet of per fiets het Nederlandse natuurschoon; vooral de buizerds in de Noordoostpolder mogen zich in haar belangstelling verheugen. In verband met haar passie voor fotografie is zij ook geïnteresseerd in kunst en architectuur. "Je leert er anders door kijken." Bovendien luistert Emmy veel naar muziek. "Niet naar Vivaldi; die is me te popperig. Ik hou van vrolijke, frisse muziek, zoals bijvoorbeeld een symfonie van Haydn. Ik ben in het bezit van een honderdtal viool-, klarinet- en hobo-cd's, maar ik hou ook van stem: Mathilde Santing vind ik zeer fascinerend."

Al sinds haar zesde spaart Emmy postzegels. "Postzegels vertegenwoordigen iets uit de wereld, je kunt er een hoop algemene kennis door vergaren. Er is bijna geen onderwerp te bedenken dat nog niet op postzegels te vinden is geweest. Het is goed om als kind hobby's te hebben: je leert je te concentreren en te ordenen en rangschikken." Emmy kan het tenslotte niet nalaten om te vertellen dat zij wel eens tussen het vuilnis scharrelt. "Misschien zit er wel iets tussen dat in De Uitwijk nog gebruikt kan worden als materiaal voor stillevents."

Achternaam

Op de vraag of zij wel eens op haar vooral voor wiskundigen zeer klinkende achternaam aangesproken wordt, antwoordt zij resoluut: "Ik weet er alles van! Maar er zijn meer bekende Lagranges," relativeert zij, "onder anderen een

griezige minister uit Afrika, een toneelschrijver en een musicus. Er is ook een wijn, een grand cru, die de naam Lagrange draagt. Hoe het ook zij, ik wou dat het waar was dat ik familie van de wiskundige Lagrange zou zijn, zodat ik hier in Trans 1 een speciale behandeling kreeg.”

De hulp van Uitwijk-medewerker Wil wordt ingeroepen als wij Emmy vragen het leukste dat men in De Uitwijk heeft meegemaakt uit haar geheugen te vissen. Wil: “Dat was wel toen de film ‘The Last Temptation of Christ’ werd gedraaid. Een groep theologen kwam toen hier aan de balie protesteren. Er werd een petitie het leven ingeroepen en zelfs het college van bestuur werd erbij gehaald; bijna-terroristische acties werden ondernomen. Uiteindelijk heeft een filosofiedocent discussies voor en na vertoning van de film georganiseerd. Dat was wel indrukwekkend.”

Onze vraag naar het vervelendste wat Emmy ooit heeft meegemaakt noopt haar tot een minutenlange overpeinzing. Dan antwoordt zij: “Ik erger mij wel eens als ik iets wil organiseren en het wordt vervolgens verboden. Sommigen denken dat ik voor mezelf bezig ben, terwijl De Uitwijk het voor de studenten doet. Studenten moeten een goed gevoel hebben als ze weggaan. Ook schrijnend vind ik de liquidatie van het OMI. Het is jammer dat vakmensen vanwege gebrek aan rendement op straat worden gezet; aan de andere kant moet je natuurlijk reëel zijn.” Als voorbeeld van rendement attendeert zij ons op de fraaie Uitwijk-posters aan de muur. “Die bezorgen ons niet alleen winst in de letterlijke zin des woords.” Vervolgens: “Wij zijn met diergeneeskunde nu bezig met een combinatiecursus. Verder komen hier veel farmaceuten en sociale-wetenschappers. Ik zie hier echter niet zoveel mensen van A-Eskwadraat op de cursussen,” treurt ze. “Het bestuur vergadert hier niet meer, terwijl dat tot voor kort nog wel het geval was. Bovendien ben ik van mening dat bèta’s zich meer moeten ontplooiën; het lijkt wel of ze een beetje ‘onhandig’ zijn. Ze musiceren wel veel, maar er is meer dan alleen maar muziek.”

Veranderd

Is Emmy de mening toegedaan dat studenten in de loop der tijd veranderd zijn? “Dat is een moeilijke vraag—je hebt studenten en studenten. Hier komen bijvoorbeeld nauwelijks studenten die actief zijn in gezelligheidsverenigingen. Studenten die hier in De Uitwijk komen zijn in het algemeen nergens bij aangesloten, weten wat ze willen en gaan veel beter met hun tijd om dan vroeger; ze zijn veel bewuster in hun keuze geworden. Studenten komen nu naar de film als ze een gat in hun rooster hebben; vroeger barstten de zalen *altijd* uit hun voegen. Ik wou wel dat er meer belangstelling was voor arthouse-films en kleine cult-films. Daar zitten vaak juweeltjes tussen.

“Wat mij ook opvalt is dat er weinig ‘superslimme’—sociaal vaardige, handige, erudiete en algemeen ontwikkelde—studenten meer zijn. Daarom is het zo jammer dat de hedendaagse student zo weinig ruimte heeft; eigenlijk zou iedereen eens in het half jaar een cursus moeten volgen en daar credits voor krijgen—je kunt bij De Uitwijk cursussen kunstgeschiedenis, boekbinden, zingen, muziekgeschiedenis, fotografie en dergelijke volgen. Maar ook van gewoon een spelletje doen leer je veel.”

Toekomst

Wanneer het Minnaert-gebouw gereed is, vertrekken de bèta’s uit Trans 1. Emmy: “Maar De Uitwijk zal in het centrumgebied van De Uithof blijven, dus in Trans 1 of Trans 2. Trans 1 zal worden verbouwd en bij het Educatorium worden getrokken. De Uitwijk zal dan waarschijnlijk tijdelijk in de kantine worden ondergebracht.”

Nu wij de toekomst van De Uitwijk aan de orde hebben gesteld, blijkt Emmy boordevol ideeën te zitten. “De Uitwijk is een kleine, maar belangrijke instelling. Wij zouden daarom in de toekomst uit kunnen breiden naar andere gebouwen en bijvoorbeeld een ‘creatief laboratorium’ kunnen realiseren, een soort

knutselruimte waar studenten zich op het creatieve vlak kunnen ontwikkelen. Ook zou ik meer willen samenwerken met A-Eskwadraat. Ik ben ontzettend blij met het schaaktoernooi, maar ik zou wel iets meer aan cultuur willen doen. Wij zouden bijvoorbeeld beginnerscursussen zingen, architectuur, filosofie en dergelijke op poten kunnen zetten.

“Het is ook jammer dat er geen universitaire radio- en tv-zender is, verzorgd voor en door studenten. Alle faculteiten zouden beurtelings een journalist met een cameraploeg op pad moeten sturen, zodat je iedere week een universitair journaal kunt maken. Ook een Uithof-festival, dat door alle studieverenigin-

gen samen zou moeten worden georganiseerd, is niet van de grond te krijgen. Je zou daarvoor een gemeenschappelijke muziektent op De Uithof moeten plaatsen, maar zo iets kun je alleen realiseren als je het gemeenschappelijk aanvraagt.”

Concluderend: “Tot mijn spijt gaan veel vaardigheden verloren. De universiteit doet bijzonder weinig aan creativiteit—of het is meteen muziek en theater op amateurniveau, zoals bij Parnassus. Er is echter veel meer mogelijk. Ik vind daarom dat de universiteit het belang van een instelling als De Uitwijk moet inzien en onze activiteiten een reële kans moet geven.”

Sam Bader en Ron van der Goor

Verkiezingen

De verkiezingen voor de universiteitsraad en de faculteitsraden staan weer voor de deur. Van 29 maart tot en met 18 april kan elke student twee stemmen uitbrengen: één voor de U-raad en één voor de faculteitsraad. Wat doen de studenten in de raden? In de Universiteitsraad houden studenten zich bezig met de algemene studentenvoorzieningen, zoals auditorensteun, bestuursbeurzen, openingstijden van bibliotheken, prijzen van sportkaarten en huisvesting. In de U-Raad wordt ook gesproken over het lange-termijnbeleid van de universiteit. Studenten in de U-Raad zorgen ervoor dat de student centraal staat in dit beleid. Studenten in de faculteitsraad houden zich onder andere bezig met de tentamenroostering, de kwaliteit van docenten en studiebegeleiding. Het is van het grootste belang dat zoveel mogelijk studenten gaan stemmen, aangezien minimaal 35% van de studenten moet stemmen om het maximale aantal studentenzetels te behouden.

Ritzen is van plan de studentendemocratie

af te schaffen. Als deze plannen doorgaan zullen de bevoegdheden van studenten in de raden verdwijnen. De verwachting op dit moment is dat de Tweede Kamer voor een groot deel akkoord zal gaan met de plannen. De wet die dan ingevoerd zal worden laat aan de universiteit enige mate van vrijheid om zelf het een en ander te regelen ten aanzien van de bestuursstructuur. De studenten in de raden, gelegitimeerd door de kiezers, zullen volgend jaar constructief met het college van bestuur en de faculteitsbesturen moeten onderhandelen om voor de Utrechtse studenten nog wat te redden. Ook daarom is het van belang dat je gaat stemmen.

BRUG behartigt door kritisch te zijn en constructief mee te denken de belangen van de Utrechtse student. BRUG maakt een duidelijke keuze: de student moet centraal staan in het universitair beleid.

Elisabeth Pietermaat
huidig U-Raadslid BRUG

Enquête

Alweer een jaar geleden is er een enquête gehouden over het hoe en waarom van A-Eskwadraat en wat men waardeert en wat nou juist niet. Er zijn uiteindelijk 103 enquêtes ingevuld teruggekomen, waarvan 25 door wiskundigen, 6 door sterrenkundigen, 35 natuurkundigen, 32 door informatici en 5 door geofysici. Hiervan waren er 48 actief bij A-Eskwadraat betrokken (geweest). Er is gevraagd naar waaraan men het meest plezier beleeft, wat men het belangrijkste acht en wat het best georganiseerd wordt. Hieronder volgt een klein overzichtje van de uitslag. De complete uitslag ligt ter inzage in de A-Eskwadraatkamer.

cat	top 3 belang		top 3 organisatie		top 3 plezier		<6	>8
	beste	slechtste	beste	slechtste	beste	slechtste		
alg.	1.boek 8,9 2.intro 8,7 3.sympto 7,6 3.tenta 7,6	1.btw 4,7 2.sport 6,3 3.borrel 6,3	1.borrel 7,8 2.reis 7,8 3.intro 7,8	1.excur 5,7 2.btw 6,1 3.ejc 6,3	1.reis 8,3 2.borrel 7,8 3.intro 7,8	1.tent 5,4 2.btw 5,8 3.vakid 5,9	exc-org 5,7 btw-bel 4,7 vak-ple 5,9 tent-ple 5,4 btw-ple 5,8	reis-ple 8,3 intr-bel 8,7
niet act.	1.boek 8,8 2.intro 8,6 3.sympto 7,5	1.btw 4,3 2.borrel 5,9 3.sport 6,2	1.ouder 7,7 2.sympto 7,7 3.feest 7,6 3.intro 7,6	1.btw 5,6 2.tent 6,5 3.vak 6,6	1.reis 8,6 2.intro 7,5 2.sport 7,5 2.sympto 7,5	1.tent 5,5 2.btw 5,7 3.vak 5,8	bor-bel 5,9 btw-bel 4,3 btw-org 5,6 btw-ple 5,7 vak-ple 5,8 ten-ple 5,5	reis-ple 8,6 intr-ple 8,6
actief.	1.boek 9,1 1.intro 9,1 2.tenta 7,8	1.btw 5,3 2.spor 6,5 3.vak 7,1	1.bor 8,2 2.reis 8,1 3.intro 8,0	1.exc 5,2 2.ejc 5,9 3.btw 6,6	1.reis 8,6 2.intro 8,4 3.borr 8,1	1.tent 5,2 2.boek 6,2 3.btw 6,3	exc-org 5,2 btw-bel 5,3 ejc-org 5,9 ten-ple 5,2	boek-bel 9,1 bor-org 8,2 bor-ple 8,1 reis-org 8,1 reis-ple 8,6 feest-ple 8,0 intr-bel 9,1 intr-org 8,0 intr-ple 8,4

btw = 'By the way...' (deze is enkele maanden geleden gefuseerd met de vakidoot)
 vak = vakidoot (deze is enkele maanden geleden gefuseerd met de 'By the way...')
 tent = Tentamen bundel commissie
 ejc = Eerstejaars commissie

What's webpening?

Bier

Het moest er eens van komen. Je bent student of je bent geen student. Je drinkt bier of je drinkt geen bier. Maar meestal drink je het wel.

Op zoek naar bier dus. Eerst eens gekeken of de B.B.Cie. van A-Eskwadraat iets over bier op het web had staan. En ja, ze hadden inderdaad een zogeheten link die er veelbelovend uitzag. Maar helaas, schijn bedriegt. Netscape zei dat het adres niet bestond.

Maar niet getreurd. We hebben ook nog een biercommissie en daar hadden we meer geluk. Ten eerste een verwijzing naar de (onofficiële?) home page van het huismerk van A-Eskwadraat, Grolsch. Het opvallendste aan dit hoekje van het web is dat er meer over films ("Grolsch Mastermovie") te vinden is dan over bier. Verder is de site niet erg bij de tijd, want we lezen onder andere dat Grolsch Wintervorst "vanaf 7 december overal weer te koop" is. En ook dat de herfst er weer aan komt...

Interessanter is de Benelux-biergids, ook via de biercommissie te bereiken. Dit is een veel uitgebreidere hoek van het net met informatie over, natuurlijk, bier. En dan niet alleen gewoon Grolsch, Heineken of het andere zitvoor-de-tv-en-drink-bier-bier, maar ook speciaal bier is hier in ruime mate vertegenwoordigd. Behalve dat zijn hier ook bierhuizen en bierhandels en zelfs bierversenigingen te vinden. Verder natuurlijk ook informatie over bier, zoals een agenda van bierfestivals. Deze is inmiddels bijna twee maanden oud, maar dat geeft niet, want hij loopt door tot ver in 1996.

Er is op deze site zelfs een (vrij lange) verhandeling te vinden over de belangrijkste ge-

beurtenissen in de bierwereld van de afgelopen tien jaar. Over de brouwerijen, -handels en -huizen die erbij zijn gekomen en verdwenen, over de evolutie van de smaak over de laatste 10 jaar en natuurlijk wat de consument er allemaal van vindt. Het blijkt namelijk dat er de laatste jaren een flinke wildgroei is geweest in het aantal bieren. Er wordt betoogd dat de consument daardoor de bomen door het bos niet meer kan zien. Maar wat dat betreft is de Benelux-biergids ook alweer een uitkomst. De belangrijkste bieren uit het archief (dat meer dan 3700 verschillende bieren bevat) zijn nog eens gerangschikt op smaak, sterkte en aroma, waarbij bovendien verwezen wordt naar de brouwerij. Daar is weer te vinden wat voor bier er daar dan weer gemaakt wordt, hetgeen natuurlijk nuttig is voor mensen die hun nek eens willen uitsteken. Bovendien is er een overzicht te vinden waar de bieren gesorteerd zijn op soort, zodat je in een oogopslag bijvoorbeeld alle tafelbieren kan vinden.

Ook zijn er natuurlijk allerlei links te vinden naar andere "bier-related" plekken op het web, zoals brouwerijen. Behalve Grolsch blijken alleen nog De Koninck en Heineken op het net te zitten. De Koninck heeft informatie over Antwerpen in het algemeen en bier in het bijzonder. Het is een prettig leesbare site, maar de limerick-wedstrijd is al zo'n 9 maanden afgelopen. Heinekens site is iets minder geslaagd. Niet altijd even duidelijk leesbaar en veel ruis, zoals een of ander spelletje, gezwets over tijdzones, enzovoort. Hoewel er aan de andere kant wel weer te vinden is hoe de geschiedenis van Heineken is en hoe ze hun bier maken.

Overpeinzing

Elke ochtend als ik wakker word, denk ik even aan je. Meestal blijft het daar bij, maar soms mis ik je zo, dat ik je die dag nog per se wil zien, wil aanraken. Jij, eniglijk zou ik je met niemand willen delen, een streek door mijn hart als ik anderen lol met jou zie hebben, een gevoel van: was ik maar bij jou in plaats van die ander. Ik weet ook wel dat het niet altijd gaat, soms ben jij bezet, soms heb ik het zo druk dat ik z'n tweeën, en heb ik geen hoofdpijn, dan vergeet ik de hele wereld. Zoals je daar zo zonder schaamte voor me klaar ligt, mijn hart springt open. De versnelde hartklop door jouw warmte, die mij omringt als ik langzaam in je glij. Als hoogtepunt van ons samenzijn het openen van de meegenomen zak chips. Daarna nog even rustig liggen en eens te meer concluderen: er gaat niets boven een heet bad.

Michiel

Kapitein Haddock en de nuchtere kijk

Nooit meer whisky, had Haddock gezegd, duizend bommen en granaten, ik moet er niet aan denken. Wat een lareifarie. Steeds als ik terugkom van zee hebben ze weer iets nieuws bedacht. Moet je horen.

Ik kom gister thuis, mik mijn plunjekzak neer en ga naar de slijter, om wat flessen van mijn eigen merk in te slaan. Zegt die vent dat dat haast niet meer verkocht wordt, alleen aan wat junks en oude lieden. Ik moest het nieuwe, iets duurdere en veel betere merk Whisky '95 maar eens proberen. Laat maar proeven zei ik, maar daar moest ik dan speciale W'95 glazen voor hebben. Nou, geef me dan maar zo'n glas, zegt ik. Nee, zegt de man weer, je hebt er acht nodig, anders gaat het meeste eraan. En verrek, ik kijk naar de rare fles en zie dat er acht schenktuitjes aanzitten. En ook een elektronische promillagemeter en nog meer poesjes.

Ik zeg: "man, heb je geen gewone Whisky 3.1 meer?" "Jawel, maar die gaat er uit hoor. Iedereen zegt dat de nieuwe fles veel beter is en dat de nieuwe glazen veel gemakkelijker drinken." Ik neem maar een paar flessen van mijn merk mee en denk hoe makkelijk het vroeger was. We voeren dan langs de Schotse kust en gingen aan wal bij stokenrijtjes als Distilleries Of Scotland.

Die W'95 zit me niet lekker. Zit er soms iets doorheen en wordt ons een verslaving aangepraat, waarvan de eenvoudige gebruiker de klos is? Jammer dat ik hierover niet

met Kuifje kan praten. Die drinkt geen alcohol en neemt altijd een glas Macintosh Classic. Wat daar in zit begrijpen alleen de kenners, maar ze zijn er niet van af te slaan.

Dus ga ik maar naar professor Zonnebloem voor wetenschappelijke hulp. "Prof, zeg ik, "wat vindt de wetenschap van die Whisky '95?" Hij kijkt me aan en zegt: "Dat zeggen we op het Nat." Blijkt dat ook weer iets nieuws te zijn. Het internet, een netwerk waarmee wetenschappers en verslaafden met elkaar kunnen communiceren, terwijl ze best even bij elkaar langs kunnen gaan om het onderwerp bij een goed glas uit te diepen.

Na een hoop gedoe verschijnt er echt wat op het scherm. Op het World Whisky Web woedt een heftige discussie over de sociale aspecten bij het invoeren van Whisky-for-Workgroups. Het meest bruikbare komt van ene professor Wael, die een nuchtere kijk aanraadt. Hij heeft gelijk. Voor een gewone zeeman is gewone whisky goed genoeg, zeker met een vers gerookt makreeltje. Een mens kan best zonder de verspillende tierelantijnen van W'95. Veel goedkoper en nog beter voor het milieu.

Wie spreekt er nog over een drankprobleem? Ik heb een dorstprobleem! Jos

Studenten overleg N&S

Dit stukje is geschreven voor studenten die interesses hebben in de bestuurlijke kant van de faculteit N&S.

Iedere dinsdagmiddag in de pauze (13.00-13.30 uur) komt er in een klein zaaltje zonder ramen maar met tl-buizen verlicht, een groepje studenten bijeen. Wat luie stoelen, een oude tafel en nog wat losse stoelen zijn naast enkele kasten het decor waar zij praten over het besturen van de faculteit. Iedereen had daar kunnen zitten en ook iedereen is er welkom, maar zij die daar nu zitten weten zich op dat moment van praten verzekerd dat er naar hen geluisterd wordt.

Het zou heel logisch zijn om dit keer een stukje over de aankomende verkiezingen in de periode van 29 maart tot 18 april te schrijven. Ik doe dit niet, enerzijds omdat ik niet weet of de Vakidoot dan al uit is, anderzijds omdat er bij de stembiljetten al twee A4'tjes meegezonden worden/zijn met daarop persoonlijke stukjes van alle kandidaten. Dit keer gaat het over de witte lijst.

Veel studenten zullen nog nooit van de witte lijst gehoord hebben; toch is dit een lijst die voor iedereen van belang is. Op de witte lijst staan namelijk alle studieonderdelen met bijbehorende studiepunten die het volgende jaar gegeven zullen worden. Tegenwoordig stelt het curriculumbestuur de witte lijst samen. Vervolgens buigt de GOC (gemeenschappelijke opleidingscommissie) zich er over en brengt advies uit aan de raad. In de raad zal dan de lijst worden vastgesteld.

Dit jaar heeft de witte lijst grote veranderingen ondergaan. Wat iedereen volgend jaar zal opvallen is dat de vakken allemaal gehele studiepunten hebben gekregen. Dit is een wijziging die voortvloeit uit de wet, welke voorschrijft dat er alleen gehele studiepunten aan een vak mogen worden gegeven.

De discussie die in het Student Overleg gevoerd is komt voort uit die overgang naar gehele studiepunten. Door die overgang gaat er

namelijk een keuze vak in het eerste jaar verloren, terwijl het vaste programma gelijk blijft. Op het eerste gezicht lijkt dit dus een verlichting van het programma, maar wij niks op te hebben. De keerzijde is dat doordat het basisprogramma relatief groter is geworden er in de toekomst ook meer stof in de desbetreffende vakken kan worden gegeven. Dit zou betekenen dat na een paar jaar de verlichting zou neer komen op het zelfde zware programma met minder keuze.

De afweging tussen het lichter maken van het programma en vertrouwen dat de inhoud van het vak niet veranderd enerzijds en nu al de verhouding tussen keuze en basisprogramma vasthouden, anderzijds is een keuze die ook wij moeten maken. Die keuze wordt bemoeilijkt doordat wij ook niet kunnen voorspellen hoe in de toekomst het onderwijs gegeven gaat worden. Aankomende eerste jaar die gebukt gaan onder temponormen en snelle selecties zijn er bij gebaat dat zij minder vakken hoeven te doen. Daar tegenover staat dat de propaedeuse ook een selectiemiddel is, iemand die de studie echt niet kan moet dat zo snel mogelijk door krijgen en iets anders zoeken. Studenten aan het lijntje houden en na de propaedeuse hun studie laten afbreken komt nu niet veel aan de orde, dat moet ook zo blijven.

Dit soort dilemma's zijn continu in meer of mindere mate aan de orde. Wij in het Student Overleg N&S zijn er continu mee bezig. Heb jij ook een mening die je graag wilt uitdragen, kom dan eens langs op het overleg. Graag nodigen wij ook op deze manier weer studenten (natuurkunde, sterrenkunde en MFO) uit om langs te komen. Het studentenoverleg kost niet veel tijd, maar geeft wel veel terug. Wat dan? Lees de volgende keer weer of kom gewoon meepraten in het Student Overleg N&S.

Meer info: mail sons@fys.ruu.nl of bel met Eltjo Berretty, tel. 2340221.

Eltjo Berretty

Het geheim van het vaandel

65459951262

Piep-piep... piep-piep... piep-piep. Het zachte geluid dat uit het blik kwam, werd door twee boxen de zaal ingedragen. Het was de laatste keer dat het blik geluid zou maken, maar nooit eerder had zo'n groot publiek er naar kunnen luisteren. Waarom luisterden meer dan honderd reinisten aandachtig naar een geluid uit een conservenblik? Daarvoor moeten we vijf jaar terug in de A-Eskwadraat-geschiedenis.

Om in 1991 voor de eerste keer het lustrum van A-Eskwadraat te vieren in plaats van het lustrum van A-E, leek het in 1989 het bestuur het een goed idee een A-Eskwadraat-vaandel te laten vervaardigen. Ze wisten op dat moment echter niet hoezeer dat de gemoederen zou gaan bezighouden. Nadat de uitgeschreven vaandelontwerpwedstrijd een grote controverse had opgeleverd over de ingeleverde ontwerpen, werd besloten een vaandelwijzigingscommissie (VWC) op te richten. In deze commissie namen plaats: de ontwerper van het controversiële eivormige vaandel, Arie Hol, de uitgesproken tegenstander van dat ontwerp, Pieter van Breugel, en een neutraal bestuurslid, Guido de Brake.

Zij kwamen een tijd later met een vaandel op de proppen, waarin iedereen zich wel kon vinden, een rood ei op een witte achtergrond. Het vaandel bevatte echter een mysterie. In het op het ei aangebrachte keurmerk stond een code, het getal 65459951262. De VWC wilde wel de garantie geven dat de code op de vereniging sloeg en niet aanstootgevend was, maar wilde niet de verklaring van code onthullen. De verklaring van de code werd ingeblikt in een conservenblik met een horloge dat elke dag om 12.00 afging. Op het blik stond de tekst dat het blik pas op de vijfentwintigste verjaardag van A-Eskwadraat geopend mocht worden.

De vijfentwintigste dies was nu aangebroken. Het blik was sinds de onthulling van

het vaandelontwerp van voorzitter op voorzitter overgegaan en had zijn geheim nog niet prijsgegeven. Wel was er veel gespeculeerd over de oplossing. 65, is dat niet de ASCII-code voor 'A', en 45 voor '-'? Maar 99 is het atoomgetal van het element Es. Dus dat maakt al A-Es. Voor het getal dat dan overbleef bestonden ook al enkele suggesties. Het ontbinden van factoren levert onder andere de factoren 19 en 71, samen precies het geboortjaar van A-Eskwadraat. Zou men met de oplossing de code hebben gekraakt? Men heeft lang moeten wachten op het antwoord.

Maar nu stond de huidige voorzitter Willemien van Hoeve met de blikopener in de aanslag om het geheim eindelijk te onthullen. Het blik ging open en behalve een horloge bleek het een klein sleuteltje te bevatten. Wat moest daar nu mee? Net voordat het blik afging (dit was inmiddels al drie kwartier achter gaan lopen) had Arie Hol, die samen met Pieter van Breugel op de reünie aanwezig was, een cadeautje aan Willemien gegeven. Het was een klein kistje van een centimeter of tien. Willemien doorzag het direct en gebruikte de sleutel om het kistje te openen. Dit bevatte alleen een papiertje met de tekst:

123456789
ABCDEFGHI
JKLMNOPQR
STUVWXYZ

En er was nog steeds geen oplossing van de code. De aanwezigen mochten tijdens de lunch nadenken om met behulp van de nieuwe informatie de code te ontcijferen. Velen bleken met dit codeerschema de code te kunnen kraken en kwamen tot de volgende oplossing:

65459 95 1262
ONDER IN STOK

Welke stok kon anders bedoeld worden dan de vaandelstok die tegelijkertijd met het vaandel aan de vereniging was aangeboden? Maar die stok leek gewoon van massief hout. Pieter van Breugel had zich al gerealiseerd dat dit een probleem kon worden en had voor de voorzitter een zaag meegenomen. Om het mysterie te ont-rafelen moest de onderkant van de vaandelstok er worden afgezaagd. De stok bleek een kleine holte te bevatten waarin een A4'tje gerold was. Het vel papier bevatte een lied getiteld "Ons vaandel." Pieter en Arie hadden kopieën voor de gehele zaal meegenomen en binnen een mum van tijd waren A-Eskwadraats, van 20 tot 80 jaar oud, onder de aanvoering van de wijsvaste Dennis van Geest gebroederlijk aan het zingen. Vijf jaar A-Eskwadraat-mysterie was tot een einde gekomen.

Ons Vaandel (op de wijs van "Big City")

Toen ik hier in Utrecht kwam
Om een studie te beginnen
Dacht ik: eind'lijk geen gezwam
Veel formules op een rij
God, wat ben ik hier toch blij

Introductieweekjes lopen
Elke avond weer bezopen
Met mentoren naar de stad
Wat heb ik een lol gehad
Het begon mij al te dagen
Een student hoeft niet te klagen

Ons vaandel, ons vaandel, 't is een eitje

Na wat weken fijn studeren
Ik begin het wel te leren
Meestal is het best wel leuk
Met wat koffie en een peuk
't Is een leven om van te dromen

Totdat de tentamens komen

Hoorcolleges vele uren
Practica die te lang duren
Professoren zijn vaak raar
Geven les met veel gebaar
Waar heeft een mens dat toch voor nodig
Echt allemaal overbodig

Ons vaandel, ons vaandel, 't is een eitje

Tja, studeren valt niet mee
Het loopt al bijna uit de hand
Mijn laatste cijfer was een twee
D'r moet nu echt eens wat gebeuren
Mijn ouders beginnen al te zeuren

Een goeie vriend die vroeg een keer
Waarom doe je niet wat meer
Alleen studeren is wat weinig
En dan word je chagrijnig
Daarmee ben je niet gebaat
Doe wat bij A-Eskwadraat

Ons vaandel, ons vaandel, 't is een eitje

Het is een club voor alle leden
Met een uigebreed verleden
Er gebeurt altijd wel wat
Op een feest wordt iemand zat
Een studiereis met veel cultuur
En 't is helemaal niet duur

Laten we stoppen met te klagen
Over geld en lange dagen
Het is al meer dan een bewezen
Hier in Utrecht moet je wezen
En al word je nooit doctorandus
Dan toch zeker wel iets anders

Ons vaandel, ons vaandel, 't is een eitje
Alexander Heimel

De top vijf van Frank Verbunt

Ach, ik houd er niet zo van om dingen te nummeren. Als je een top vijf wilt maken van vruchten, komt het uiteindelijk toch neer op het vergelijken van appels en peren. Vandaag heb ik meer zin in een appel, morgen meer in een peer. Maar, beloofd is beloofd, en hier dan een top vijf met boeken/schrijvers betreffende de vaderlandse historie.

1. Prescott. Op mijn eerste waarneemreis naar het European Southern Observatory in Chili in 1980 werd ik door mijn Belgische collega Edwin van Dessel gewezen op een boek in de bibliotheek aldaar: "De verovering van Peru," geschreven door Prescott. Ik las het boek en ben sindsdien verknocht aan deze Amerikaanse (in de zin van: uit de Verenigde Staten) schrijver. Prescott is een typische negentiende-eeuwse geschiedschrijver: vol goede moed dat de beschaving der mensheid onophoudelijk voortschrijdt, niet bang om grote lijnen te zien en te schetsen, met een schitterende schrijfstijl en ervan uitgaande dat de lezers net zo beschaafd zijn als hijzelf en dus niet schrikken van lange citaten in het oorspronkelijke Spaans, Latijn, Italiaans, en... Nederlands! Prescott is ook een volstrekt atypische negentiende-eeuwse geschiedschrijver: hij was zeer kritisch op zijn bronnen en was de eerste buitenlander die in Spanje toegang kreeg tot de staatsarchieven in Salamanca, waar hij grondig gebruik van maakte.

De belangstelling van Prescott betrof Spanje en na zijn boeken over Ferdinand en Isabella en over de veroveringen van Mexico en Peru—prachtige boeken allemaal, die laten zien dat de werkelijkheid stoutmoediger is dan de wildste fantasie—begon hij aan een biografie van Philips de Tweede. Van het voltooide stuk gaat de helft over de bevrijdings-

oorlog in Nederland. Met name blijkt er uit wat in geen enkel mij bekend Nederlands boek over deze oorlog staat: dat Nederland alleen onafhankelijk is geworden dankzij het feit dat Spanje in die tijd haar meeste krachten wijdde aan het tegenhouden van de Turkse verovering van het Middellandse-Zeegebied.

Maar ik lees Prescott toch vooral vanwege zijn schitterende verteltrant.

2. Motley. In Engelstalige landen is Motley een zeer bekende schrijver. De Amerikanen beschouwen Nederland als de eerste moderne democratie en zijn daarom zeer geïnteresseerd in het ontstaan van deze democratie in de zestiende eeuw. Motley kwam aan deze belangstelling tegemoet en schreef een pakkende geschiedenis van het begin van de Tachtigjarige Oorlog. Het boek "The Rise of the Dutch Republic" loopt tot de dood van Willem van Oranje en word gevolgd door een geschiedenis van de Verenigde Staten van Nederland en door een biografie van Oldenbarnevelt. Motley is volstrekt onkritisch: in zijn boeken zijn de Nederlanders de goeien en de Spanjaarden de kwaaien. De beschavingsgeschiedenis van de mensheid volgens Motley omvat de Grieken, de Romeinen en de Angelsaksen. In dit beeld zijn de Nederlanders ere-Angelsaksen. Maar, alle verhalen staan erin: Kenau van Hasselaer, de boekenkist van Hugo, het schip van Breda. Het is dan ook een negentiende-eeuws boek, toen geschiedkundigen het nog aandurften om gewoon een mooi verhaal te vertellen.

Het is karakteristiek voor de Nederlandse geschiedkundigen dat er wel veel kritiek op Motley is gekomen uit die hoek, maar nimmer een even pakkend boek.

3. De boeken van de Linschoten Vereniging bevatten oorspronkelijke teksten van de eerste ontdekkingsreizigers naar verre landen. Men kan uit eerste hand kennis nemen van de vroegste reizen van Nederlanders naar Indonesië, om de wereld, naar Japan en Korea en van de verblijven van handelaars op Ceylon en Formosa, aan beide kusten van India, of in Moskou. Het zijn prachtig uitgevoerde boeken. De serie begon in het begin van de eeuw en de voetnoten uit die jaren zijn ook alweer geschiedenis geworden: zo leren we uit een voetnoot bij de tekst van de eerste reis naar Indonesië dat de Indonesiërs leerden rekenen van de Chinezen, hun godsdienst ontleenden aan de Indiërs en Arabieren en van de Nederlanders... orde en netheid leerden! Dat de Indonesiërs zelf ook wat zouden kunnen bedenken kwam toen nog niet in de gedachten der Nederlanders op, blijkbaar.

4. Vestdijk. Zijn boek "De vuuraanbidders" geeft een zeer aangrijpend beeld van de tijd van de Tachtigjarige Oorlog en de deels gelijktijdige Dertigjarige Oorlog in Duitsland. Vrijwel alle geschiedenisboeken geven een beeld zoals gezien door de top: de politici en de generaals. Het is

dan nuttig een roman te lezen die het beeld van de gewone mensen geeft. Voor die mensen zag de werkelijkheid er veel minder ordelijk uit.

5. De Jong. Zijn geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in Nederland is me te dik, maar in deel 1 vinden we een geschiedenis van de Nederlandse politiek tot 1940 en in deel 11 een geschiedenis van de Nederlandse rol in Indonesië. Het is geen opwekkende literatuur. Uit deze boeken leerde ik dat de politici in de eerste helft van de eeuw in onkunde en onbenulligheid niet onderdeden voor hun huidige collega's en dat de allerdomsten onder hen naar de koloniën werden uitgestuurd. (Deze rol van de koloniën is nu overgenomen door het Europese parlement in Brussel.) Het schijnt in Nederland werkelijk onmogelijk te zijn dat een capabel persoon ergens aan de leiding komt. Waarom loopt het land dan toch nog redelijk? Omdat de leiding niet leidt... en het leven zijn eigen gang wel gaat. Zolang er geen crisissituatie is werkt dit redelijk wel.

Frank Verbunt

Buurman & Buurman

- Eee, Buur!
- Eee, Buur! Ga je ook op reis?
- Lijkt me wel. Dacht je dat ik anders zo vroeg m'n nest uit zou zijn?
- Ja, goed punt, Buur. Het is inderdaad erg vroeg.
- Ik had nog maar net tijd om mijn tas in te pakken. Die cafés blijven tegenwoordig veel te lang open.
- Het ziet er naar uit dat het een comfortabele reis zal gaan worden, Buur.
- Ik denk het wel. Welterusten.
- Goeiemorreve, luitjes. Mijn naam is Kees van den Heuvel, in Zwitserland Kees van den Berg, har har har.
- Hopelijk rijdt die Van den Heuvel ons niet van de berg in Zwitserland.
- Leuk peetegeetje, Buur.
- Een peeteewatje?
- Een Poging Tot Grapje, Buur.
- Die avond...*
- + Herzlich Willkommen ins schöne Zürich.
- Kun je niet gewoon Nederlands lullen?
- + Natuurlijk, hartelijk welkom in Zürich.
- Bedankt.
- + Jullie zijn vast helemaal uitgeput, dus ik zal jullie naar jullie overnachtingsplaats wijzen.
- Onzin, wijs mij liever de weg naar de kaasfondue.
- Ja, lekker, kaasfondue.
- ✓ **KAASFONDUE!!!**
- + *Gloep* Ik zal eens kijken wat ik kan doen.
- Een kwartiertje later...*
- *slurp* Goed idee, Buur, die kaasfondue. Het is werkelijk verrukkelijk.
- *Smek, smak, slurp, burp*
- Enkele dagen later...*
- Forza, Fiorentina!
- Geweldig idee, Buur. Met dertigduizend tifosi naar een voetbalwedstrijd. Moest je nou per se in het vak met de fanatieke aanhang gaan staan?
- Viva Batistuta!

- Dat zal ik maar als een ja beschouwen.
- GOOOOOOOOOOOOOLLLLLL! Kom op, Buur! We gaan de hekken bestormen.
- We gaan wa...Hooooo...
De volgende dag...
- + Wat is er met jullie twee gebeurd? Zijn jullie soms onder een woedende menigte terecht gekomen?
- Nee, joh. Het tegengestelde, we hebben met een euforische menigte meegefeest.
- Oooh, wat heb ik een koppijn.
- + Kop op, bus in, we gaan naar Turijn.
- Ik denk dat ik Turijn maar skip. Maak me maar wakker als we bij het CERN zijn.
- Bij het CERN...*
- Wakker worden, Buur. We zijn bij het CERN.
- Oooh, niet zo hard.
- + Het zal heus niet harder dan de lichtsnelheid gaan, hoor.
- Een, twee, drie...
- ✓ Ha, ha, ha.
- Genoeg gelachen, zullen we dan nu maar Genève induiken?
- + Nee, we gaan vandaag naar het CERN, sterker nog, we zijn er al.
- ⊙ Bonjour, je m'appelle Kees. En ik ben jullie gids voor vandaag.
- Salut et au revoir!
- Nou Keesje, laat ons je versneller dan maar even zien. We zijn nu toch hier.
- In de versneller...*
- Wow, worden die dingen hier echt zo snel doorheen gejaagd?
- ⊙ Wil je soms even blijven staan, terwijl ik even een proefje doe?
- Nou, Buur. Dit is je grote kans om zo'n experiment aan den lijve te ondervinden.
- ⊙ Het was maar een grapje hoor. Iedereen moet zo meteen weg, omdat Chirac de versneller een dagje heeft gehoord. Hij ging hier een of andere test doen.

KABOOM

Hesse

Hermann Hesse was een Duits-Zwitserse schrijver, die leefde van 1877 tot 1962 en romans, essays, brieven en gedichten heeft geschreven die een grote populariteit genoten, niet in de laatste plaats vanwege zijn heldere, mooie schrijven. Belangrijker was echter dat met de personages die hij schiep vele mensen zich konden identificeren. Drie van zijn mooiste boeken zijn "Siddharta," "Der Steppenwolf" en "Narziss und Goldmund." Een element dat in nahezu elk boek van Hesse naar voren komt, namelijk de strijd van de hoofdpersoon die zich in de ontwikkeling van zijn individu gehinderd weet door zijn omgeving en de maatschappij in het algemeen, speelt ook in deze boeken een belangrijke rol.

"Siddharta," dat in 1922 verscheen, beschrijft het levensverhaal van Siddharta, die als hooggeboren zoon van een Brahman, een Indiaas "geloofswetenschapper" annex rechter, zich na zijn jeugd bij de Samana's, die een ascetische vormen, aansluit met het doel op deze manier het volmaakte, het "OM" te bereiken. Wanneer hij na een tijdje de verheven Gotama Boeddha ontmoet, begint hij te beseffen dat niet alleen diens leer, maar een ieders leer hem geen verlossing kan brengen, dat die verlossing uit hemzelf moet komen. Daarna leeft hij als minnaar en handelaar, komt na 20 jaar tot inkeer, en brengt de rest van zijn leven door met de veerman Vasudeva. Siddharta leert van hem naar de rivier te luisteren en ontdekt dat hier de ontsluiting van het geheim, waarnaar hij zijn hele leven heeft gezocht, in ligt: na verloop van tijd leert hij alle vreugde, al het leed, al het goede en al het kwade—het duizendstemmig lied—in de rivier te horen. In het Sanskriet betekent Siddharta dan ook: hij die zijn doel heeft bereikt.

"Der Steppenwolf" heeft als hoofdpersoon de tegen de wereld rebellerende grijzende Harry Haller; wanneer je weet dat Hermann Hesse (dubbele alliteratie!) in die tijd (1927) zelf net

50 was en dezelfde problemen kende als Harry Haller, wordt duidelijk dat "Der Steppenwolf" min of meer een zelfportret is. Het boek valt eigenlijk in twee delen uiteen: in het eerste deel wordt de situatie van de steppenwolf—het eenzaam rondlopende dier dat Harry Haller is—geschetst en in het tweede deel wordt hij door twee vrouwen uit het dal gehaald: hij leert te dansen en lief te hebben. Waar Siddharta aan het eind van het vorige boek zijn doel bereikt, lukt Harry Haller dat niet; na het magisch theater—een metafoor die alles wat voor hem van grote waarde is inhoudt—doorlopen te hebben, moet hij er opnieuw mee beginnen. Dit is echter wel positief: hij mag opnieuw leren te lachen en "die vervloekte radiomuziek van het leven" aan te horen.

"Narziss und Goldmund" (1930) is vooral een verhaal over tegenpolen. De monnik Narziss leidt een leven van geestelijke afzondering en toewijding (logos), in tegenstelling tot Goldmund, die door het land zwerft, en lust en bevrediging ontvangt en schenkt (eros). Goldmund woont tijdens zijn jeugd een tijdje bij Narziss, met wie hij een hechte vriendschap sluit, in klooster Mariabronn (Hesse heeft zelf op z'n veertiende een jaar op het seminarie Maulbronn gezeten), wordt door een vrouw verleid en beseft dat hij weg wil. Tientallen jaren zwerft hij rond, of blijft hier en daar ergens een tijdje wonen. Op een gegeven moment wordt hij beeldhouwer: zijn levenswerk wordt een beeld naar de gelijkenis van Narziss. Wanneer hij met de minnares van de stadhouder geslapen heeft, en deze man dat ontdekt, wordt Goldmund ter dood veroordeeld. Door een merkwaardig toeval ziet Narziss hem afgevoerd worden en weet hij gratie voor hem te bewerkstelligen. Zo keert Goldmund terug naar Mariabronn, waar hij na enkele jaren overlijdt. Zowel Narziss als Goldmund heeft zijn doel bereikt, de een in strenge geestelijke ascese en de ander in het beleven van de wereldlijke liefde.

Het mooie is, dat het gemeenschappelijke element van de boeken (de ontwikkeling van het individu, die belemmerd wordt door invloeden uit de omgeving) in elk boek met licht nuanceschil tevoorschijn komt. Siddharta meent eerst dat een algemene leer kan omschrijven wie hij werkelijk is en ontdekt aan het eind van zijn leven dat hij hier niemand voor nodig had. Harry Haller is zich daarvan bewust, maar vecht tegen de invloeden van het vreselijke burgerlijke leven en eindigt (d.w.z. het boek ein-

digt) met het besef dat dit de verkeerde strijd is die hij aan het leveren is: hij ontwikkelt een metafysische kijk op het leven. Tenslotte heeft Goldmund geen flauw idee omtrent zijn diepere ik, of denkt het wel te weten, maar stelt dit om de zoveel tijd bij, en ziet pas op zijn sterfbed, in de armen van Narziss het licht: in Goldmund komt dan eindelijk het geestelijke en het lichamelijke, de kunstenaar en de denker bijeen.

Sam Bader

Symposium Rocksalt

In maart zal het Geologisch College Miölnir alweer haar dertiende dies vieren. Ter gelegenheid van dit heuglijke feit zal er op 20 maart 1996 een wetenschappelijk symposium op de faculteit Aardwetenschappen gehouden worden. Dit jaar zal de titel van het symposium "Rocksalt" zijn. De β met hart voor de Nederlandse bodem mag dit evenement niet missen. Steenzout is immers rijkelijk aanwezig in onze eigen ondergrond, met alle prettige gevolgen van dien. Denk aan steenzout als afdekkingsgesteente van olie- of gasreservoirs, maar ook aan het zout dat over de frieten gestrooid wordt.

Van de faculteit Aardwetenschappen zal prof. C. Spiers spreken over "*Microphysical Aspects of the Flow of Rocksalt.*" Van het Hans Ramberg Tectonic Lab in Uppsala (Zweden) zal prof. C.J. Talbot zijn licht laten schijnen over "*Salt Fountains of Zagros.*" Tevens zal hij een overzicht geven van salt tectonics in het algemeen.

De NAM zal vertegenwoordigd door drs. G. Diephuis. Hij zal tekst en uitleg geven over seismische exploratietechnieken voor zoutlichamen: "*Salt as Seen through the Eyes of a Geophysicist: a Curse or a Blessing in Disguise?*"

Van KSEPL in Rijswijk zal dr. J.L. Urai spreken over de "*Long Term Stability of Wells in Areas of Active Salt Tectonics*" en dr. F.K. Lehner zal een lezing houden over "*An Approximate Theory of Large-scale Squeeze Flow of Salt under Varying Overburden.*"

Ook AKZO-NOBEL zal vertegenwoordigd zijn: ir. W.A. Paar zal een uiteenzetting geven over de manier waarop zijn bedrijf zout uit de Nederlandse bodem wint: "*Solution-mining.*"

Tenslotte zal, last but not least, dr. ing. J. Prij van ECN een lezing houden met de titel "*Geological Waste Disposal; a Downright Solution!?*"

Al met al een zeer interessant programma, waarin eenieder wel iets wat hem of haar persoonlijk aan het hart gaat kan vinden. Iedereen is dan ook van harte welkom in de Grote Collegezaal van Aardwetenschappen op woensdag 20 maart vanaf 9.50 uur. De toegang is vrij. Na het symposium, aan het eind van de dag, is er voor de liefhebbers een borrel in de sociëteit van Unitas S.R.

Roomtaart

Om alvast in de stemming te komen voor de studiereis, geef ik hier recepten uit Zwitserland en Italië. Ik begin met de taart. Deze eet men in Zwitserland per traditie met Pasen. Roomtaart uit Waadt

deeg: 150 g zelfrijzend bakmeel	vulling: 100 g suiker
60 g boter	1 el bloem
snuffje zout	250 ml slagroom
1 tl suiker	kaneel
50 ml melk	25 g boter

Voor het deeg: doe het meel en de boter in een kom. Voeg het zout en de suiker toe en meng alles met de vingertoppen tot je grove korrels krijgt. Voeg de melk toe en meng alles snel, zonder te kneden. Maak er een bal van (evt. meer melk toevoegen). Rol de bal uit tot een dunne lap en bekleed er een platte taartvorm (of springvorm, \varnothing 25 cm) mee. Voor de vulling: vermeng de suiker met de bloem en strooi het mengsel in de taartbodem. Schud de vorm een paar keer heen en weer om de suiker egaal te verspreiden. Voeg de room toe en meng alles even met je vingertoppen (dit kan niet handiger door het eerst met de suiker te vermengen en dan in de vorm te doen, zo wordt het lekkerder). Bestuif het roomlaagje met kaneel en leg hier en daar een klein klontje boter. Bak de taart in 30 tot 40 min. op 250°.

Maccheroni all'arrabiata

400 g macaroni
100 g gerookt spek
1 ui
2 teentjes knoflook
300 g varkensvlees in reepjes
1 Spaanse peper
1 blikje tomaten
paprikapoeder

Snijd het spek in dobbelsteentjes en bak het uit. Snipper de ui, fruit dit en pers de knoflook hierboven uit. Bak in het vet de vleesreepjes lichtbruin. Kook de macaroni gaar. Doe de ingrediënten allemaal in een pan. Voeg de fijngesneden peper toe en het blik tomaten en theelepels paprikapoeder. Voeg de macaroni toe en roer het door elkaar en dien het op.

ERROR's Virtual Reality — deel 9

"Als er één ding is waarvoor ik bang ben," zei Hugo, "dan is het wel dat ik op een dag wakker word en dat ik dan van m'n geheugenverlies genezen ben, maar dat ik dan wel alles kwijt ben wat tussen toen en nu heb meegemaakt."

"Een pop na een push," zei Alan met een vage glimlach.

"Wat?"

"Oh, dat kom je bijvoorbeeld in computertalen tegen. Met een push zet je de inhoud van bepaalde registers op een stack, en met een pop zet je ze weer terug. Maar dan ben je alles wat er op dat moment in stond wel kwijt... Laat maar..."

"Jaja, jij gelooft heilig in het menselijke brein als de ultieme machine."

"Ja. Daar geloof ik in. Jij niet dus?"

"Nee, daar geloof ik niet in. Dat is belachelijk. Jullie willen alles terugbrengen naar nullen en enen. Zo werkt de mens niet."

"Nee? Veel mensen die ik ken zijn nullen. En jij bent er zelf trouwens een goed voorbeeld van. Dat we machientjes zijn, bedoel ik, geen nullen. Ik bedoel, de bliksem slaat in en de hele zaak wordt gereset. Dat gebeurt dagelijks in ik weet niet hoeveel computers."

"Blêêêrk. Dàt is zo'n gelul. En hoe verklaar jij dan het menselijk gevoel? Als je wilt geloven dat we computers zijn, dan moet je ook geloven dat computers kunnen... nou, weet ik veel, liefhebben of zo. Hè, hoe verklaar je dan ik knettergek ben van Cassandra?"

"Ja, dat kan ik ook niet verklaren. Nee, sorry, rot geintje... Maar hoe weet jij zo zeker dat dat niet het resultaat is van één of ander algoritme? Het liefdesalgoritme, om zo maar te zeggen..."

"Ach, dat is absurd."

"Absurd? Hoezo absurd? Dat is helemaal niet zo absurd."

"Ik heb nog nooit een computer een erectie zien krijgen bij het zien van een mooie meid."

"Ja, nee, dàt is inderdaad absurd. Computers worden niet verliefd en computers kunnen ook geen gedichten schrijven. Maar echt leuk zijn ze dan ook niet. Daar gaat het dus ook helemaal niet om. Waar het om gaat is dat ons brein uiteindelijk bestaat bij de gratie van allemaal eenvoudige procesjes. Neuronen die op elkaar reageren, dat niveau. Dat is het niveau dat je in principe zou kunnen nabootsen met een computer. Verder is het alleen nog een kwestie van het juiste algoritme vinden."

"Het juiste algoritme... pffft..."

"Nouja, zover zijn we dus nog lang niet. Maar in principe kan het zeker."

"..."

"En dat jij graag met Cassandra naar bed wil, dat is dus het resultaat van een algoritme. Ja. En omgekeerd trouwens ook. Gewoon chemie. Moleculen die op elkaar reageren. Of niet. Hangt er maar net van af hoe de procedure is opgezet. *That's life.*"

"Ik vind het maar niks. En daar ging het me trouwens niet om."

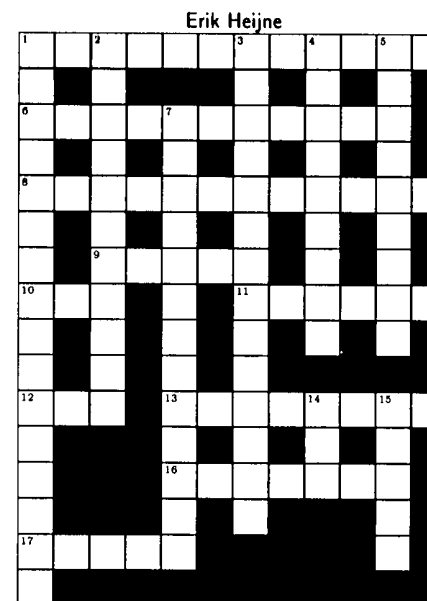
"Nee. Jouw probleem is: hoe overleef ik een koude *reboot*? Gewoon *back-ups* maken, man."

"Ach, flikker op. Machine."

"Dank je. Mens."

ERROR

Crypto

horizontaal

1. Zij sturen het apparaat (12)
6. Testen op schaal (11)
8. Hij kijkt hoe vaak op hem af gehold wordt (12)
9. Vage schaduw (5)
10. Natje (3)
11. Ouder met engels kind in de regen (6)
12. Lap om cilinder (3)
13. Getal daar binnen moet via die weg (8)
16. Sonnevelds vader had ook zo'n beest om 't huis (7)
17. Bezit het erfelijk materiaal van een kip (5)

vertikaal

1. Draait rap rond vandaag (16)
2. Zoekt politie onder trein (11)
3. De gepaste sfeer onder tenoren (14)
4. Schaakstuk is oorzaak van deze puzzel (9)
5. Zonder hulp is iedereen verloren (9)
7. Opnieuw monopoly pakken (13)
14. Spaanse boom (3)
15. Allen enkelvoud (5)

U kunt de goede oplossing inleveren in het postvak van de Vakidoot in de A-Eskwadraatkamer in Trans 1 of mailen naar J.W.G.Schreurs@fys.ruu.nl. Onder de goede inzendingen wordt een boekenbon ter waarde van f 25,- verloot. U kunt de oplossing insturen tot de deadline van de volgende Vakidoot.

De boekenbon van het kruistalraadsel van de uit de vorige Vakidoot is gewonnen door Remco Cans.